

Наредба № 20

на БНБ

от 24 април 2019 г.

за изискванията към членовете на управителния и контролния орган на кредитна институция, както и за оценка на тяхната пригодност и на лицата, заемащи ключови позиции (загл. изм., ДВ, бр. 66 от 2022 г.)

(Обнародвана в „Държавен вестник“, бр. 40 от 17 май 2019 г.; изм. и доп., ДВ, бр. 40 от 2021 г. , изм. и доп., ДВ, бр. 66 от 2022 г.; доп., ДВ, бр. 84 от 2023 г. ; изм. и доп. – ДВ, бр. 12 от 2024 г.)

Предмет

Чл. 1. (1) (Предишен текст на чл. 1 – ДВ, бр. 40 от 2021 г.) С тази наредба се уреждат:

1. условията и редът за издаване или отказ за издаване на одобрение по чл. 11, ал. 3 от Закона за кредитните институции, както и необходимата информация и документи за издаване на одобрение;

2. (изм. – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) критериите за установяване наличието на знания, умения, професионален опит, добра репутация и възможност за отделяне на достатъчно време, необходими за управление на дейността на банка;

3. съдържанието на политиката за подбор и оценка на пригодността на членове на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет;

4. изискванията към дейността на комитета за подбор по чл. 73в (комитета за подбор) от Закона за кредитните институции;

5. изискванията към въвеждането в работа и обучението на членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет;

6. други изисквания към членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет във връзка с изпълнение на техните функции;

7. предоставянето на информация на Българската народна банка (БНБ) за промени в състава на управителните и контролните органи;

8. документите, които се представят за удостоверяване спазването на изискванията към лицата, заемащи ключови позиции.

(2) (Нова – ДВ, бр. 40 от 2021 г.) Разпоредбите на наредбата, с изключение на чл. 20, се прилагат съответно за финансов холдинг и финансов холдинг със смесена дейност, както и при издаване на одобрения за членовете на техните управителни и контролни органи или лицата, които управляват дейността им.

Оценка на пригодността на членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет от страна на банките

Чл. 2. (1) Банките извършват оценка на индивидуалната пригодност на предложените лица за членове на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет, като вземат предвид:

1. наличието на добра репутация;
2. притежаването на знания, умения и опит за съответната длъжност;
3. способността им да изпълняват функциите си честно, почтено и независимо;
4. възможността да отделят достатъчно време за изпълнението на своите функции.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) Банките извършват оценка на колективната пригодност на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет, като вземат предвид притежаването на достатъчно знания, умения и опит за осигуряване управлението на рисковете в дейността с оглед стабилното управление на банката, включително разбирането на рисковете в областта на изпирането на пари и финансирането на тероризма (ИП/ФТ), свързани с дейностите и бизнес модела на банката, и познаването на приложимата правна и регулаторна рамка, свързана с предотвратяването на ИП/ФТ, както и екологичните, социалните и управленските рискови фактори.

Условия за издаване на одобрение за член на управителен съвет или съвет на директорите на банка

Чл. 3. (1) (Предишен текст на чл. 3 – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) Лицата, за които се иска издаване на одобрение, за да бъдат избрани в управителния съвет или в съвета на директорите на банка, трябва да отговарят на изискванията по чл. 11, ал. 1, т. 1 и т. 3–9 от Закона за кредитните институции, както и на едно от следните условия:

1. да са заемали не по-малко от 5 години длъжност с ръководни функции в предприятия от банковия или финансовия сектор или в институции, сравними с банка, а ако имат висше икономическо или юридическо образование – не по-малко от 3 години;

2. да са заемали не по-малко от 10 години длъжност с ръководни функции във финансовото управление на предприятия от нефинансовия сектор, чиито активи са съпоставими със стойността на активите на банката, а ако имат висше икономическо или юридическо образование – не по-малко от 5 години;

3. да са заемали не по-малко от 10 години длъжност с ръководни функции във финансовото управление на държавни институции, а ако имат висше икономическо или юридическо образование – не по-малко от 5 години;

4. да са хабилитирани лица (преподаватели, научни работници) в областта на икономиката или правото.

(2) (Нова – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) Лице, за което се иска издаване на одобрение, за да бъде избрано в управителния съвет или в съвета на директорите на банка, и което ще бъде определено за лице, отговорно за спазването на относимите изисквания за ПИП/ПФТ, следва да отговаря и на изискванията на раздел IVa от глава трета на Наредба № 10 от 2019 г. за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките (ДВ, бр. 40 от 2019 г.), във връзка с което към искането се прилагат съответно декларация и доказателства.

Условия за издаване на одобрение за лице по чл. 10, ал. 1 от Закона за кредитните институции

Чл. 4. (1) Лицата, за които се иска издаване на одобрение, за да могат да управляват и представляват банка, трябва да отговарят на изискванията по чл. 11, ал. 1, т. 1 и т. 3–9 от Закона за кредитните институции, както и на следните условия:

1. за лицата с висше юридическо или икономическо образование: да са работили най-малко 5 години на длъжност с ръководни функции в предприятия от банковия сектор или в сравнимо с банка дружество или институция;

2. за лицата без висше юридическо или икономическо образование: да имат не по-малко от 10 години професионален опит в предприятия от банковия сектор или в сравнимо с банка дружество или институция, от които най-малко 5 години на длъжност с ръководни функции.

(2) Изискванията по ал. 1 се прилагат и при издаване на одобрение на прокурист или управител на клон на банка със седалище в трета държава.

Условия за издаване на одобрение за член на надзорния съвет на банка

Чл. 5. (1) Лицата, за които се иска издаване на одобрение, за да бъдат избрани в надзорния съвет на банка, трябва да притежават надеждност и пригодност, необходими за заемане на длъжността, включително квали-

фикация и познания за ефективно изпълнение на задължения при участие в структури, които банката е формирала във връзка с изискванията на чл. 73, 73б и 73в от Закона за кредитните институции, да отговарят на изискванията по чл. 11, ал. 1, т. 3–8 от Закона за кредитните институции, както и на едно от следните условия:

1. да са заемали не по-малко от 3 години длъжност с ръководни функции в предприятията от банковия или финансовия сектор или в институции, сравними с банка;

2. да са заемали не по-малко от 5 години длъжност с ръководни функции във финансовото управление на предприятията от нефинансовия сектор, чиито активи са съпоставими със стойността на активите на банката, а ако имат висше икономическо или юридическо образование – не по-малко от 3 години;

3. да са заемали не по-малко от 3 години длъжност като член на управителен и/или контролен орган в предприятията от нефинансовия сектор, чиито активи са съпоставими със стойността на активите на банката, ако дейността на лицата е свързана с бизнес плана на банката;

4. да са заемали не по-малко от 5 години длъжност с ръководни функции във финансовото управление на държавни институции, а ако имат висше икономическо или юридическо образование – не по-малко от 3 години;

5. да са хабилитирани лица (преподаватели, научни работници) в областта на икономиката или правото.

(2) Когато член на надзорния съвет е юридическо лице, изискванията по ал. 1 се отнасят за физическите лица, които го представляват в този орган.

Други условия за издаване на одобрение

Чл. 6. (1) За да получи одобрение по чл. 3, 4 и 5, лицето не трябва да заема едновременно повече от една от следните комбинации длъжности:

1. една длъжност на изпълнителен член или прокурист или управител и две длъжности на член на управителен съвет (съвет на директорите), който не е изпълнителен член, или на член на надзорен съвет, или

2. четири длъжности на член на управителен съвет (съвет на директорите), който не е изпълнителен член, или на член на надзорен съвет.

(2) Длъжностите по ал. 1 в дружества от една и съща група по смисъла на § 1, т. 13 от допълнителните разпоредби на Закона за допълнителния надзор върху финансовите конгломерати се считат за една длъжност. Това се прилага и за длъжностите в дружества, в които банката притежава квалифицирано дялово участие.

(3) Заеманите длъжности в управителните органи на юридически лица с нестопанска цел не се отчитат за целите на ал. 1.

(4) (Нова – ДВ, бр. 40 от 2021 г.) Българската народна банка може да реши на лице по чл. 3, 4 или 5 да заема една допълнителна длъжност на член

на управителен съвет (съвет на директорите), който не е изпълнителен член, или на член на надзорен съвет, при условие че това няма да доведе до неизпълнение на задълженията му по чл. 17, ал. 2.

(5) (Нова – ДВ, бр. 40 от 2021 г.) Към искането за издаване на разрешение банката представя:

1. списък на всички заемани от лицето длъжности и специфични задължения, които изискват отделяне на време;

2. информация за броя дни и часове, необходими за изпълнение на задълженията на лицето, и описание на основните му функции;

3. причините, които обосновават заемането на допълнителна длъжност.

(6) (Нова – ДВ, бр. 40 от 2021 г.) Българската народна банка уведомява ЕБО за всяко издадено разрешение.

(7) (Предишна ал. 4 – ДВ, бр. 40 от 2021 г.; изм. – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) При преценка на броя на заеманите длъжности се прилагат т. 47–55 от Насоките за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции (ЕВА/GL/2021/06), приети от Европейския банков орган и Европейския орган за ценни книжа и пазари, наричани по-нататък „Насоките на ЕБО“.

Искане за издаване на одобрение

Чл. 7. (1) Одобрение се издава от БНБ по искане, отправено от:

1. председателя на надзорния съвет на банката – при избор на членове на управителния съвет;

2. председателя на съответния съвет или акционерите, по чието предложение в дневния ред на общото събрание е включен избор на членове на управителните и/или контролните органи – при избор на членове на съвета на директорите и надзорния съвет;

3. председателя на компетентния управителен орган – при упълномощаване на прокурист и възлагане на управлението и представителството на банката.

(2) (Отм. – ДВ, бр. 12 от 2024 г.)

(3) (Отм. – ДВ, бр. 12 от 2024 г.)

(4) Заявление за издаване на одобрение по ал. 1 може да подаде и лице, което е подало искане за издаване на одобрение да придобие пряко или косвено повече от 50 на сто от акциите с право на глас в банка. БНБ се произнася по искането за издаване на одобрение в срока за произнасяне по придобиването, като в този случай срокът по чл. 9, ал. 1 не се прилага.

(5) (Нова – ДВ, бр. 84 от 2023 г.) Значимите поднадзорни лица подават заявлението за издаване на одобрение по ал. 1 в БНБ, след което заявлението и приложенията към него се представят по електронен път чрез IMAS Portal.

(6) (Нова – ДВ, бр. 84 от 2023 г.) Значимите поднадзорни лица носят отговорност за истинността и пълнотата на информацията, представена чрез IMAS Portal, и при поискване от БНБ представят в определен от нея срок документите по чл. 8 и чл. 20, ал. 3 в оригинал.

Необходими документи за издаване на одобрение

Чл. 8. (1) Към искането за издаване на одобрение на лицата по чл. 3 и 4 се прилагат следните документи:

1. заверен препис от диплома за завършено висше образование с придобита образователно-квалификационна степен не по-ниска от „магистър“;

2. подписано от лицето заявление за издаване на одобрение и автобиография, в която са описани подробно образованието, квалификацията и професионалният опит на лицето, включително основните функции, свързани със заеманите от него длъжности;

3. документи, удостоверяващи, че лицето е заемало длъжности с ръководни функции, като: трудова книжка, документ за вътрешноорганизационната структура на предприятието или институцията, удостоверение от търговския регистър или други подобни;

4. документи, удостоверяващи обстоятелствата по чл. 11, ал. 1, т. 3–8 от Закона за кредитните институции;

4а. (нова – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) декларация от лицето, съдържаща:

а) идентификационни данни за негови близки сътрудници по смисъла на § 1, ал. 1, т. 4в, букви „а“, „б“, „в“ и „г“, предложение второ от допълнителните разпоредби на Закона за кредитните институции;

б) идентификационни данни за негови близки сътрудници по смисъла на § 1, ал. 1, т. 4в, буква „г“, предложение първо от допълнителните разпоредби на Закона за кредитните институции, с които лицето има взаимоотношения;

в) описание на взаимоотношенията (финансови и нефинансови) на заявителя с лицата по букви „а“ и „б“, включително информация за дялови участия и права на глас в юридически лица, където е приложимо;

г) информацията относно това дали, доколкото му е известно, са налице данни за негови близки сътрудници по смисъла на т. 4в от допълнителните разпоредби на Закона за кредитните институции, които дават основания за съмнение относно неговата надеждност и пригодност; ако такива са налице, следва да бъде представена допълнителна информация, включително посочване на лицата и описание на връзките им с лицето.

5. (изм., ДВ, бр. 66 от 2022 г.) попълнен въпросник за оценка на надеждност и пригодност:

а) за значимите поднадзорни лица – съгласно приложение № 1 към тази наредба;

б) за по-малко значимите поднадзорни лица – съгласно приложение № 2 към тази наредба;

6. документ за резултатите от индивидуалната оценка за пригодността на лицето;

7. документ за резултатите от оценката за колективната пригодност на съответния съвет, включително конкретните функции на лицата в съвета, както и посочване на ролята в съвета на лицето, за което се иска одобрение;

8. документ за платена надзорна такса по чл. 14;

9. (изм. – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) други документи, поискани по реда на чл. 9, ал. 4.

(2) Лицата, завършили висши учебни заведения в чужбина, представят легализиран препис от диплома за завършено висше образование с придобита образователно-квалификационна степен не по-ниска от „магистър“ в чуждестранно висше училище, признато от компетентния държавен орган на съответната страна за част от системата и за светско висше образование. Подуправителят, ръководещ управление „Банков надзор“, може да поиска представяне на удостоверение за признаване на висше образование, издадено по реда на Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища (ДВ, бр. 69 от 2000 г.).

(3) (Доп. – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) Към искането за издаване на одобрение на лицата по чл. 5 се прилагат документите по ал. 1, т. 2–9 и заверени преписи от дипломи и/или сертификати за придобити образователно-квалификационни степени или преминати обучения, а за юридическите лица, които са избрани за членове на надзорния съвет – и удостоверение, издадено от съответния съд за вписването му в търговския регистър, и препис-извлечение от решението на компетентния орган за определяне на лицето, което ще го представлява в надзорния съвет на банката.

(4) Банките изготвят оценката за колективната пригодност на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет, като използват матрицата съгласно приложение I от Насоките на ЕБО или собствена методика съгласно критериите, посочени в тези насоки.

(5) В случаите, когато при изготвяне на оценката за колективната пригодност банката е използвала собствена методика, тя представя у данни за нея.

Издаване на одобрение

Чл. 9. (1) Българската народна банка издава или отказва да издаде одобрение в 60-дневен срок след подаването на всички необходими документи по чл. 8.

(2) (Нова – ДВ, бр. 40 от 2021 г., в сила от 15 юли 2021 г.; изм. – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) По отношение на значимите поднадзорни лица по чл. 121б, ал. 2 от Закона за кредитните институции срокът по ал. 1 е 120 дни.

(3) (Нова – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) В случаите по чл. 45, ал. 2 от Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвес-

тиционни посредници решението по ал. 1 може да бъде взето в едномесечен срок.

(4) (Предишна ал. 2 – ДВ, бр. 40 от 2021 г.; предишна ал. 3 – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) Подуправителят, ръководещ управление „Банков надзор“, и/или оправомоощени от него лица могат да проведат събеседване с кандидата или да изискат в определен от тях срок допълнителни документи (включително препоръки), ако преценят, че документите, които са представени, не дават пълна представа за наличието на квалификация и професионален опит в банковото дело или за неговата надеждност и пригодност.

(5) (Нова – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) При оценката на професионалния опит на лицата по чл. 3–5 и на лицата, заемащи ключови позиции, се взема предвид професионалният им опит през последните 10 години.

(6) (Предишна ал. 3 – ДВ, бр. 40 от 2021 г.; предишна ал. 4 – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) При извършване на преценката за надеждност и пригодност се вземат предвид и данните от регистъра за административните санкции, воден от Европейския банков орган (ЕБО).

(7) (Предишна ал. 4 – ДВ, бр. 40 от 2021 г.; предишна ал. 5, изм. – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) Издадените по реда на тази наредба одобрения на лица по чл. 3, 4 и 5 дават право за заемане на съответната длъжност в посочената банка в срок от шест месеца от съобщаването им.

Преизбиране

Чл. 10. Не се издава ново одобрение при преизбиране на лицата по чл. 3 – 5 за нов мандат, освен в случаите, когато има промяна на заеманата длъжност, която изисква нова оценка на пригодността на лицето за заемането ѝ.

Отказ за издаване на одобрение

Чл. 11. (1) (Изм. – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) Българската народна банка отказва издаването на одобрение, когато лицето не отговаря на изискванията на Закона за кредитните институции, тази наредба и приложимите насоки на Европейските надзорни органи, не е представило необходимите данни и документи или представените документи съдържат непълна, противоречива или невярна информация, както и когато в резултат на оценката по чл. 22, изречение второ се прецени, че лицето не притежава добра репутация. Заверен препис от отказа се изпраща на банката, в която се иска заемане на съответната длъжност.

(2) Органите (лицата) по чл. 7, ал. 1 могат да подадат ново искане за издаване на одобрение на същото лице не по-рано от една година след влизане в сила на акта, с който е отказано издаването му.

Предоставяне на сведения

Чл. 12. (1) Лице, получило одобрение, е длъжно да уведоми БНБ за вписването, съответно за отказа за вписване, в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел в 7-дневен срок от постановяването му.

(2) Лицата, получили одобрение, писмено уведомяват Българската народна банка за всяко изменение на обстоятелствата, което преняства упражняването на функции, за които одобрението е издадено.

(3) Уведомлението по ал. 2 се изпраща в 7-дневен срок от изменението на обстоятелствата.

Регистър

Чл. 13. Издаването на одобрения по тази наредба се вписва в специален регистър в управление „Банков надзор“ при БНБ, който е публичен.

Надзорна такса за разглеждане на документите

Чл. 14. (1) (Изм. – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) За разглеждане на подадените документи за издаване на одобрение по реда на тази наредба се събира надзорна такса 2000 лв., а за оценка на пригодността на лице, заемащо ключова позиция – 1000 лв.

(2) (Изм., ДВ, бр. 66 от 2022 г.) Надзорната такса по ал. 1 не подлежи на възстановяване при отказ да бъде издадено одобрение.

Политика за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет

Чл. 15. (1) Управителният орган на банката приема и прилага политика за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет, съобразена с големината и вътрешната организация на банката, както и с естеството, мащаба и сложността на осъществяваните от нея дейности.

(2) Политиката съдържа:

1. принципите за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет, включително:

а) процеса за подбор и избор на членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет, както и вътрешните процедури за оценка на тяхната пригодност;

б) критериите за подбор на кандидатите за членове на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет;

в) начина, по който се отчитат принципите и правилата за насърчаване на многообразието в управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет при подбора на кандидати;

з) документиране на процеса за подбор и избор на всеки отделен член на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет;

г) предоставяне на информация на Българската народна банка относно промените в състава на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет;

2. принципи и правила за насърчаване на многообразието в рамките на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет, които съдържат най-малко:

а) критериите за многообразие;

б) целево ниво за представителство на по-слабо представения пол в управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет и срок за достигането му.

(3) В политиката по ал. 1 се включва и процесът за подбор и назначаване на лица, заемащи ключови позиции, включително длъжностите, които според банката са ключови за нейното управление.

(4) Принципите и правилата за насърчаване на многообразието по ал. 2, т. 2 следва да отчитат резултатите от сравнителните анализи, публикувани от БНБ, ЕБО или други международни органи и организации.

(5) (Нова – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) С цел поддържане на многообразието в състава на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет политиката по ал. 1 следва да осигурява недопускане на дискриминация, основана на пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични характеристики, религия или убеждения, принадлежност към национално малцинство, имотно състояние, месторождение, увреждане, възраст или сексуална ориентация.

(6) (Предишна ал. 5 – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) Управителният орган на банката преглежда и оценява най-малко веднъж годишно политиката по ал. 1, като при установяване на непълнота или необходимост от нейното подобряване приема изменения и допълнение в нея, включително в случаите, когато комитетът за подбор или специализираната служба за вътрешен одит са отпразвили препоръки за промени.

(7) (Предишна ал. 6 – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) Банки, финансови холдинги, финансови холдинги със смесена дейност и холдинги със смесена дейност, които са обект на надзор на консолидирана основа от страна на БНБ, прилагат политика за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет и в дъщерните си дружества, включително в тези, които не са обхванати от Закона за кредитните институции.

Комитет за подбор

Чл. 16. (1) Комитетът за подбор се състои от не по-малко от три лица, които отговарят на изискванията на чл. 73в, ал. 1 от Закона за кредитните институции. За значимите банки по § 1, т. 8, буква „а“ мнозинството от членовете на комитета трябва да са независими по смисъла на чл. 10а, ал. 2 от Закона за кредитните институции.

(2) Комитетът за подбор:

1. набязва и препоръчва за избиране от надзорния съвет, а при едностепенна система на управление и при избор на членове на надзорния съвет – от общото събрание на акционерите, кандидатите за членове на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет, като взема предвид баланса на професионални знания и умения, разнообразните квалификации и професионален опит на членовете в състава на съвета, необходими за управлението на банката;

2. подготвя описание на функциите и на изискванията към кандидатите и определя времето, което се очаква избраните членове да отделят в работата на съвета на директорите, съответно на управителния съвет и на надзорния съвет;

3. (доп. – ДВ, бр. 40 от 2021 г., в сила от 26 юни 2021 г.) определя целево ниво във връзка с участието на по-слабо представения пол в състава на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет и разработва политика за увеличаване броя на лицата от по-слабо представения пол в състава на съветите за постигане на това ниво; нивото, политиката и нейното изпълнение се оповестяват в съответствие с член 435, параграф 2, буква „в“ от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 176/1 от 27 юни 2013 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 575/2013“;

4. анализира периодично, но не по-малко от един път годишно структурата, състава, броя на членовете и резултатите от работата на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет и отправя препоръки за евентуални промени;

5. анализира периодично, но не по-малко от веднъж годишно знанията, уменията и опита на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет като цяло и на техните членове поотделно и докладва съответно на всеки от тях;

6. периодично прави преглед на политиката на управителния съвет (съвета на директорите) за подбор и назначаване на членове на висшия ръководен персонал и отправя препоръки към него.

(3) Функциите на комитета за подбор по ал. 2 на банки, които не са значими и които не са създали такъв комитет, се изпълняват от членовете на надзорния съвет, съответно от членовете на съвета на директорите, които не са изпълнителни членове.

(4) При изпълнението на задълженията си комитетът за подбор отчита периодично необходимостта да се гарантира, че процесът на вземане на решения от управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет не се влияе от отделно лице или малка група лица по начин, който уврежда интересите на банката.

(5) Комитетът за подбор може да използва необходимите ресурси, които счита за подходящи, включително консултации с външни експерти, и получава достатъчно финансиране за тази цел.

(6) Комитетът за подбор има право на достъп до цялата информация, която му е необходима за изпълнение на неговите функции.

(7) Комитетът за подбор следва да използва широк набор от знания и умения при подбора и определянето на кандидати за членове на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет.

(8) Комитетът за подбор провежда заседанията си по предварително определен дневен ред и изготвя протокол, в който се посочват взетите от него решения.

(9) Българската народна банка анализира информацията, оповестена в съответствие с член 435, параграф 2, буква „в“ от Регламент (ЕС) № 575/2013, и я използва за сравняване на практиките по отношение на многообразието. Българската народна банка предоставя тази информация на ЕБО.

Изисквания към членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет във връзка с изпълнение на техните функции

Чл. 17. (1) Членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет изпълняват функциите си честно, почтено и независимо с цел извършване на ефективна собствена преценка за решенията на висшия ръководен персонал и упражняване на ефективен контрол и наблюдение върху вземането на управленски решения.

(2) Членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет трябва да отделят достатъчно време за изпълнението на задълженията си в управлението на банката.

(3) (Нова – ДВ, бр. 40 от 2021 г.) Притежаването на дялово участие в свързани дружества или свързани лица не е непременно пречка за независимо изпълнение на функциите съгласно ал. 1.

Организация на управителните и контролните органи

Чл. 18. (1) Отговорностите и конкретните функции на членовете на управителните и контролните органи на банката трябва да бъдат ясно определени и разпределени между отделните членове и създадените от банката комитети.

(2) Задълженията на членовете на съвета на директорите следва да бъдат разграничени на задължения, свързани с изпълнение на управленски (изпълнителни) функции, и задължения, свързани с изпълнение на надзорни функции.

(3) Членовете на управителните и контролните органи трябва да си взаимодействат ефективно при изпълнение на своите управленски и надзорни функции.

(4) Вземането на решения от управителния и контролния орган не трябва да е доминирано от едно лице или от малка група членове в рамките на органа.

Въвеждане в работа и обучение на членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет

Чл. 19. (1) Банката осигурява достатъчно човешки и финансови ресурси за въвеждане в работата и обучението на членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет.

(2) Управителният орган на банката приема политика за въвеждане в работата и обучението на членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет.

(3) Политиката съдържа най-малко:

1. целите на въвеждането в работата и обучението;
2. отговорностите относно разработването на програма за обучение;
3. финансовите и човешките ресурси за обучение;
4. реда, по който членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет могат да поискат въвеждане в работа и обучение.

(4) Управителният орган на банката преразглежда най-малко веднъж годишно и актуализира, ако е необходимо, политиката за въвеждане в работата и обучението, като отчита промените в управлението на банката и нейната дейност, както и в приложимото законодателство и развитието на финансовите пазари.

(5) Банката е длъжна да предостави на новите членове на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет подробна информация относно структурата, бизнес модела и рисковия профил на банката, както и приетите от нея политики и вътрешни правила за управление най-късно до 1 месец от избирането им.

(6) Банката разработва и приема процедура за оценка на областите, в които е необходимо обучение за отделните членове на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет, както и на съветите като цяло.

Предоставяне на информация на БНБ

Чл. 20. (1) Банките представят в БНБ политиките по чл. 15 и чл. 19, ал. 2 в 10-дневен срок от приемането им, съответно от тяхното изменение или допълнение.

(2) Банките уведомяват БНБ в 10-дневен срок от вземане на решението или настъпване на съответното обстоятелство за:

1. преустройство на член на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет в случаите по чл. 10;

2. (отм. – ДВ, бр. 12 от 2024 г.)

3. освобождаване на длъжност в управителния съвет (съвета на директорите), надзорния съвет и на ключова позиция;

4. промяна в независимите членове.

5. (нова – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) заемане на съответната длъжност от лице по чл. 11а от Закона за кредитните институции;

6. (нова – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) определяне на настоящ член на управителния съвет (съвета на директорите) за лице, отговорно за спазването на относимите изисквания за ПИП/ПФТ.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) Към уведомлението по ал. 2, т. 5 банката прилага:

1. заверен препис от диплома за завършено висше образование с придобитата образователно-квалификационна степен не по-ниска от „магистър“;

2. автобиография, в която са описани подробно образованието, квалификацията и професионалният опит на лицето, включително основните функции, свързани със заеманите от него длъжности;

3. документи, удостоверяващи обстоятелствата по чл. 11, ал. 1, т. 3–8 от Закона за кредитните институции;

4. (нова, ДВ, бр. 66 от 2022 г.) попълнен въпросник за оценка на надеждност и пригодност:

а) за значимите поднадзорни лица – съгласно приложение № 1 към тази наредба;

б) за по-малко значимите поднадзорни лица – съгласно приложение № 2 към тази наредба;

5. (предишна т. 4 – ДВ, бр. 66 от 2022 г.) документ за резултатите от оценката за пригодност на лицето, извършена от банката;

5а. (нова – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) декларация от лицето, свързваща:

а) идентификационни данни за негов близки сътрудници по смисъла на § 1, ал. 1, т. 4в, букви „а“, „б“, „в“ и „г“, предложение второ от допълнителните разпоредби на Закона за кредитните институции;

б) идентификационни данни за негови близки сътрудници по смисъла на § 1, ал. 1, т. 4в, буква „г“, предложение първо от допълнителните разпоредби на Закона за кредитните институции, с които лицето има взаимоотношения;

в) описание на взаимоотношенията (финансови и нефинансови) на заявителя с лицата по букви „а“ и „б“, включително информация за дялови участия и права на глас в юридически лица, където е приложимо;

з) информацията относно това дали, доколкото му е известно, са налице данни за негови близки сътрудници по смисъла на т. 4в от допълнителните разпоредби на Закона за кредитните институции, които дават основания за съмнение относно неговата надеждност и пригодност; ако такива са налице, следва да бъде представена допълнителна информация, включително посочване на лицата и описание на връзките им с лицето;

6. (предишна т. 5 – ДВ, бр. 66 от 2022 г.) документ за платена надзорна такса по чл. 14;

7. (предишна т. 6 – ДВ, бр. 66 от 2022 г.) други документи, удостоверяващи пригодността на лицето за заемане на длъжността.

(4) (Нова – ДВ, бр. 84 от 2023 г.; изм. – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) При подаване на уведомление по ал. 2, т. 5 от значимите поднадзорни лица се прилага регистър по чл. 7, ал. 5.

(5) (Нова – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) Към уведомлението по ал. 2, т. 6 банката прилага декларация и доказателства за спазването на изискванията на раздел IVа от глава трета на Наредба № 10 от 2019 г. за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките.

Проверка на предоставената информация

Чл. 21. (Нов – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) При възникване на основателни съмнения за истинността на представените документи и/или изложенията в тях обстоятелства и твърдения БНБ може да изиска допълнителна информация и да извършва проверка съобразно достъпните информационни ресурси.

Оценка на връзките с близки сътрудници

Чл. 22. (Нов – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) В случаите, в които е налице информацията относно близък сътрудник, който да дават основание за съмнение относно надеждността и пригодността на лицето, БНБ оценява естеството на връзките между тях и степенята на влияние на този сътрудник върху лицето. Ако в резултат на оценката се прецени, че връзките и влиянието по изречение първо са със съществен характер, това е основание да се приеме, че лицето не притежава добра репутация.

Опазване на личните данни на трети лица

Чл. 23. (Нов – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) Събраната по реда на тази наредба информация за трети лица се използва единствено за целите на съответното административно производство. При деклариране на близки сътрудници по реда на чл. 8 или 20 деклараторът уведомява съответните лица за тази стъпка.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „длъжности с ръководни функции“ са:

а) членовете на посочения в закон, устав или друг устройствен акт управителен, управително-изпълнителен или контролен орган на юридическо лице;

б) прокуристите;

в) длъжностите, които според вътрешната структура на институцията или друго лице включват изпълнение на функции по ръководство и контрол на структурни звена, имащи пряко отношение към осъществяване на основната дейност и функциите на институцията или към основния предмет на дейност на дружеството или лицето;

2. „предприятия от банковия сектор“ са: централните, местните и чуждестранните банки;

3. „предприятия от финансовия сектор“ са:

а) (изм. – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) регулираните пазари, централните депозитари на ценни книжа, инвестиционните посредници, националните инвестиционни дружества, управляващите дружества, лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и дружествата със специална инвестиционна цел;

б) застрахователите, презастрахователите и здравноосигурителните дружества;

в) дружествата, осъществяващи дейност по допълнително социално осигуряване;

г) специализираните одиторски предприятия със седалище в страната, които са одитори на банки;

д) финансовите институции, вписани в регистъра по чл. 3, ал. 2 от Закона за кредитните институции или лицензирани или регистрирани по друг закон;

е) (изм. – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) дружества за електронни пари, платежни институции и доставчици на услуги по предоставяне на информация за сметка по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи;

ж) операторите на платежна система;

з) чуждестранните лица, които според законодателството на съответната държава имат статут на лица по букви „а“–„ж“;

4. „сравними с банка институции“ са: държавни органи или други публичноправни субекти, чиито основни функции включват управление и контрол на държавни или международни публични финансови активи или управление, контрол и инвестиране на парични средства или финансов надзор върху предприятията по т. 3;

5. (доп. – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) „сравними с банка дружества“ са предприятията от финансовия сектор извън тези по т. 3, чиято дейност подлежи на лицензиране и надзор;

6. „предприятия от нефинансовия сектор“ са лицата, различни от посочените в т. 2–5;

7. „активи, съпоставими със стойността на активите на банката“ са активите, чиято балансова стойност е в размер не по-малък от 60% от балансовата стойност на активите на банката, за участие в управлението на която се иска издаване на одобрение;

8. „значима банка“ е банка:

а) идентифицирана от БНБ като системно значима институция съгласно критериите по Наредба № 8 за капиталовите буфери на банките (ДВ, бр. 40 от 2014 г.);

б) (изм. – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) друга банка, определена от БНБ като значима въз основа на оценка на нейната големина, вътрешна организация и предвид естеството, мащаба и сложността на извършваната от нея дейност съгласно критериите по т. 21 от Насоките на ЕБО; Българската народна банка оповестява актуализиран списък на тези банки.

9. (нова – ДВ, бр. 66 от 2022 г.) „директорска длъжност“ е длъжност като прокурист или член на ръководния орган на банка или друго юридическо лице; когато ръководният орган в зависимост от правно-организационната форма на съответния субект се състои от едно лице, тази длъжност също се счита за директорска длъжност;

10. (нова – ДВ, бр. 66 от 2022 г.) „ръководен орган“ е орган или органи, които разполагат с правомощия да определят стратегията, целите и цялостната насока на банката и които упражняват контрол и наблюдение над вземането на решения на управленско ниво, и включват и лицата, които осъществяват действителното управление на дейността на банката.

11. (нова – ДВ, бр. 84 от 2023 г.) „IMAS Portal“ или „Information Management System Portal“ е електронна платформа за подаване на заявления, уведомления, представяне и обмен на информация между надзорните органи, от една страна, и значимите кредитни институции и упълномощени трети лица – от друга, по процедури от компетентността на Европейската централна банка.

12. (нова – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) При деклариране на близки сътрудници по смисъла на § 1, ал. 1, т. 4в, буква „а“ от допълнителните разпоредби

на Закона за кредитните институции, когато кандидатът за одобрение заема длъжност с ръководни функции в юридическо лице, независимо от нейния характер, или е негов действителен собственик, той декларира управителите, прокуристите и членовете на съвета на директорите, съответно на управителния и надзорния съвет.

13. (нова – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) При деклариране на близки сътрудници по смисъла на § 1, ал. 1, т. 4в, буква „б“ от допълнителните разпоредби на Закона за кредитните институции, когато кандидатът за одобрение заема длъжност с ръководни функции в юридическо лице, независимо от нейния характер, той декларира действителните собственици на лицето.

14. (нова – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) На деклариране по реда на наредбата като близки сътрудници не подлежат лица, заемащи длъжности с ръководни функции в юридически лица от финансовия сектор, които са обект на лицензионен режим и на надзор от страна на компетентен орган, включващ издаване на предварително или последващо одобрение за придобиване на квалифицирано дялово участие и за заемане на длъжност като управител, прокурист или член на съвета на директорите, съответно на управителния и надзорния съвет на лицето. На деклариране не подлежат и действителните собственици на лицата по изречение първо, както и лицата, притежаващи квалифицирано дялово участие в тях.

15. (нова – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) „Идентификационни данни за близки сътрудници“ са всякакви данни, с които кандидатът за одобрение разполага и които позволяват еднозначна идентификация на съответния близък сътрудник от страна на БНБ.

§ 2. Всички документи на чужд език, представени по реда на тази наредба, се придружават с превод на български език, извършен от лице, правоспособно да прави преводи на съответния език, а представяните официални документи трябва да бъдат и легализирани. Подуправителят, ръководещ управление „Банков надзор“, може да поиска отделни частни документи от съществено значение за преценката на квалификацията и професионалния опит на лицето да бъдат с нотариална заверка на подписите на лицата, които са ги издали.

§ 3. (Изм. – ДВ, бр. 12 от 2024 г.) Банките прилагат относимите насоки на европейските надзорни органи, приети за спазване от Управителния съвет на БНБ, включително относно:

1. съдържанието на понятията на Закона за кредитните институции и тази наредба;

2. подбора на кандидати за членове на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет и извършването на оценка на индивидуалната и колективната им пригодност;

3. назначаването на лица на длъжности с ключови функции.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 4. (1) Банките са длъжни да приемат политиките и правилата по тази наредба в 3-месечен срок от влизането ѝ в сила.

(2) В срока по ал. 1 банките представят в БНБ информация относно независимите членове в надзорния съвет, съответно в съвета на директорите.

§ 5. Заварените при влизането в сила на наредбата производства се довършват по досегашния ред.

§ 6. Издадените до влизането в сила на тази наредба одобрения за членове на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет на банка запазват действието си.

§ 7. Наредбата се издава на основание чл. 10, ал. 6, чл. 11, ал. 2 и 3, чл. 11а, ал. 3, чл. 73, ал. 6 и чл. 73в, ал. 2 и § 1, т. 50 във връзка с § 13 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за кредитните институции и е приета с Решение № 148 от 24 април 2019 г. на Управителния съвет на Българската народна банка.

§ 8. Наредбата отменя Наредба № 20 от 2009 г. за издаване на одобрения за членове на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изисквания във връзка с изпълнение на техните функции (обн., ДВ, бр. 36 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 10 от 2010 г. и бр. 40 от 2014 г.).

Наредба

за изменение и допълнение на Наредба № 20 от 2019 г. за издаване на одобрения за членове на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изисквания във връзка с изпълнение на техните функции

(Обн. – ДВ, бр. 40 от 2021 г., в сила от 14 май 2021 г.)

Преходни и заключителни разпоредби

§ 6. Заварените при влизането в сила на § 3 от наредбата производства се довършват в 60-дневен срок след подаването на всички необходими документи по чл. 8.

§ 8. Наредбата влиза в сила в деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“ с изключение на § 3, който влиза в сила два месеца след обнародването ѝ в „Държавен вестник“, и § 4, който влиза в сила от 26 юни 2021 г.

Наредба

за изменение и допълнение на Наредба № 20 от 2019 г. за издаване на одобрения за членове на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изисквания във връзка с изпълнение на техните функции

(Обн. – ДВ, бр. 66 от 16 август 2022 г.)

.....

§ 8. Заварените при влизането в сила на наредбата производства се довършват по досегашния ред.

§ 9. Тази наредба се издава на основание чл. 11, ал. 2 и 3 и чл. 11а, ал. 3 във връзка с § 13 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за кредитните институции и е приета с Решение № 283 от 28 юли 2022 г. на Управителния съвет на Българската народна банка.

Наредба

за допълнение на Наредба № 20 от 2019 г. за изискванията към членовете на управителния и контролния орган на кредитна институция, както и за оценка на тяхната пригодност и на лицата, заемащи ключови позиции

(Обн., ДВ, бр. 84 от 6 октомври 2023г.)

.....

Заключителна разпоредба

§ 4. Тази наредба се издава на основание чл. 11, ал. 3 и чл. 11а, ал. 3 във връзка с § 13 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за кредитните институции и е приета с Решение № 410 от 26 септември 2023 г. на Управителния съвет на Българската народна банка.

Наредба

за изменение и допълнение на Наредба № 20 от 2019 г. за изискванията към членовете на управителния и контролния орган на кредитна институция, както и за оценка на тяхната пригодност и на лицата, заемащи ключови позиции

(Обн. – ДВ., бр. 12 от 2024 г.)

.....

Преходни и заключителни разпоредби

§ 15. Забарените при влизането в сила на тази наредба административни производства се довършват по досегашния ред.

§ 16. Тази наредба се издава на основание чл. 16, т. 5 от Закона за Българската народна банка, чл. 11, ал. 3 и чл. 11а, ал. 3, във връзка с § 13 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за кредитните институции и е приета с Решение № 23 от 22 януари 2024 г. на Управителния съвет на Българската народна банка.